

W raporcie Polskiego Instytutu Ekonomicznego czytamy - PKB per capita Polski (w parytecie siły nabywczej i cenach stałych) dzięki członkostwu w UE jest wyższy o 40 proc., niż byłby bez wstąpienia do UE. Członkostwo w UE zapewniło Polsce średnioroczne tempo wzrostu wynoszące 4,2 proc. i o 1,7 pkt. proc. wyższe niż w scenariuszu kontrfaktycznym wyznaczonym na podstawie metody synthetic control. PKB Polski w cenach stałych w latach 2004-2022 wzrosło dwukrotnie i było to najwyższe tempo rozwoju spośród państw, które przystąpiły w 2004 r. do UE. Przełożyło się to na niwelowanie różnic rozwojowych między Polską a średnią UE – w parytecie siły nabywczej PKB per capita stanowiło 82 proc. unijnej średniej, w 2004 r. było to 49 proc.

Eksperti PIE zwracają uwagę, że głównym czynnikiem, dzięki któremu Polska zawdzięcza rozwój był jednolity rynek. Świadczy o tym nie tylko 4,6-krotny wzrost wartości polskiego eksportu towarów (do ponad 343 mld USD w 2022 r.), ponad 5-krotny wzrost wartości dostarczanych usług, lecz także napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski o wartości 280 mld USD od momentu wejścia do UE. Polska trwale wpisała się w łańcuchy dostaw europejskiej gospodarki. Z każdego 1 USD polskiego eksportu 69 centów wartości dodanej zostało wygenerowanych w kraju. Jednocześnie przez jednolity rynek polski eksport trafiał na rynki na całym świecie także w sposób pośredni – łącznie w eksporcie 47 proc. polskiej wartości dodanej trafiało na rynki poza unijne.

Celem na kolejne lata powinien być wzrost zaawansowania technologicznego polskiego eksportu. Sukces eksportowy należy przekładać na wyższą wartość eksportu dóbr średniej i wysokiej techniki, których udział w polskim eksporcie sięgnął 49 proc. w 2022 r. przy średniej eksportu UE-27 na świat wynoszącej 63 proc. Choć udział wydatków na badania i rozwój w PKB w Polsce wzrósł w okresie członkostwa do 1,5 proc., Polska wciąż w małym stopniu wykorzystuje środki z unijnych funduszy na innowacje.

Sukces gospodarczy przełożył się na rozwój społeczny. Pod względem wskaźnika rozwoju społecznego (HDI), który mierzy poziom życia, Polska w ciągu 20 lat awansowała na 34. pozycję wśród 191 państw na świecie. 20 lat członkostwa w UE to okres, w którym, poza rozwojem gospodarczym, oczekiwana długość życia Polaków wydłużyła się o 2 lata, a przeciętna liczba lat spędzonych w szkole o 1 rok. W Polsce spadło ryzyko ubóstwa lub wykluczenia społecznego o 29 pkt. proc. – wskaźnik ten wyniósł w 2022 r. niecałe 16 proc., co plasuje nas poniżej średniej UE-27 wynoszącej 21,6 proc.

Źródło: PIE